

Nyhedsbrev, SN 167, November 2021

Foreningen Svend Gønge

Stiftet onsdag den 12. juni 2008
Pro honore patriae

**Foreningen
Svend Gønge**

**Svinøvej 42,
4750 Lundby
Tlf.: 4074 1870**

Skriv til formanden:
jens@hallqvist.dk

Hjemmesiden:
www.svend-goenge.dk

Bente v. d. Weiden
Facebook administrator:

Bestyrelse:

Formand:
Jens Hallqvist

Næstformand:
Ole Ib Hansen

Kasserer:
Jens Hallqvist

Sekretær:
Jens Beck

Øvrige bestyrelsesmed-
lemmer:
**Per Alstrøm
Gunnar Stobbe
Ingegerd Riis
John Gravesen**
webmaster

Redaktion på SN:
Jens Beck.

Skriv til SN:
[svendgoengepoul-
sen@gmail.com](mailto:svendgoengepoul-sen@gmail.com)

Besøg på vor hjemmesiden 23/7-23/8-2021

svend-goenge.dk
Sidst hentet: 23. aug. 2021 17:46:34

fra 23. jul 2021

til 23. aug 2021

Dag

Lige

Måned

År

2.890

BESØG I ALT

Danmark

MEST POPULÆRE SIDER

Vor hjemmeside fortæller nu om Mogenstrup kirkes regnskaber 1658-1660

Gennem flere år har FSG samarbejdet med "Lokalhistorisk forening i Fladså", og på dennes generalforsamling oplyste den tidligere formand, Ole Krogh Jensen, at ligge inde med kopier af Mogenstrup Kirkes regnskaber for 1658-60, som han foreslog blev renskrevet. Denne forening ytrede sammen med de tilstedeværende bestyrelsesmedlemmer for "Foreningen Svend Gønge" stor interesse for sagen.

Heftet "Det gamle gildehus i Lundby" blev til i et samarbejde mellem FSG og Mogens Søgaard, exam.art. i historie – og til vor store glæde påtog han sig opgaven med at tyde og renskrive de meget mørke kopier af håndskrevne regnskaber. Hertil har han udarbejdet en parallel "oversættelse" til mere nutidsdansk, så vi kan læse om manglende indtægter under krigen, samt udgifter til reparationer derefter.

Mogens Søgaard skriver om opgaven:

Det har været spændende at arbejde med teksterne, og jeg synes også at der kommer nogle gode oplysninger frem, - om svenskens fremfærd og bøndernes vilkår.

FSGs webmaster og Gunnar Stobbe har nu redigeret og finpudset rap-

porten - samt suppleret med et par mønter fra den tid - med fine motiver om krige-
ne. Ganske interessant var det også at genfinde disse motiver på nogle af de af
svenskerne i 1600-tallet erobrede faner, som for kort tid siden kom på hjemmesi-
den, se:

<https://www.svend-goenge.dk/historie2/faner-og-standarter.html>

Rapporten ligger som pdf-fil til gratis download på <https://www.svend-goenge.dk/arkivalier.html>

Laurits Andersen Ring, maleri af Mogenstrup Kirke, 1888-89
Wikipedia

Krigsmønter

I løbet af efteråret er der på hjemmesiden oprettet den nye underside "Faner og standarter" med foto af mange af de af svenskerne i 1600-tallet erobrede krigstrofæer. Endvidere har FSG formidlet transskription (renskrift) af Mogenstrup kirkes regnskaber 1658-1660, hvor foreningen til illustration af datidens mønter havde fundet en sletdaler fra 1659 og en 16 skilling fra 1644.

Motiverne på disse mønter sås også på nogle af krigsfanerne, og om **sletdaleren på 4 Mark fra 1659** under Frederik III kan oplyses, at den var af sølv, havde diameter 40,3 mm og vægt 21 gram.

Motivet viser Guds hånd, som med Retfærdighedens sværd afhugger svenskekongens hånd, der rækker efter den danske krone. På mønten er anført "11. Feb" = datoen for svenskernes storm i 1659 mod København.

Den latinske tekst SOLI DEO GLORIA betyder Gud alene æren.

Denne mønt kaldes også en "Eben Ezer krone", hvilket kan oversættes til "Hjælpens sten", og stedet er ifølge denstoredanske.lex.dk skuepladsen for israelitternes nederlag til filistrene og tabet af Pagtens ark (1. Samuelsbog, 4,1); stedet kan besøges i bjergene få km øst for Tel Aviv.

Denne mønt er omtalt på <https://www.svend-goenge.dk/historie2/faner-og-standarter.html> ved opkald af "Vol. 6"

Om **16 skilling mønten fra 1644** under Christian IV kan oplyses, at den havde diameter 28 mm, vægt 5,57 gram.

Denne såkaldte "krigsmønt" er skitseret af Christian IV selv, og den skulle være med til at financiere krigen mod svenskerne (Torstenssonkrigen 1643-1645).

Indskriften JUSTUS JEHOVA JUDEX (Gud er en retfærdig dommer) har givet disse mønter det folkelige navn "Hebræermønter". Navnet "Jehova" står, uvist af hvilken grund, på hebræisk.

Meningen med bagsideinskriptionen var at påkalde Guds fordømmelse af svenskerne, der havde angrebet Danmark - men dommen kunne også ramme Christian IV selv, da mønten ikke indeholdt den sølvmængde, den skulle - forskellen gik til den slunkne krigskasse (europeana.eu/da).

Denne mønt er omtalt på <https://www.svend-goenge.dk/historie2/faner-og-standarter.html> ved opkald af "Vol. 5"

Du kan se mere om Christian IVs hebræermønter på:

<https://www.danskmoent.dk/hebraer.htm>

<https://www.antikabc.dk/16/hebr%C3%A6erm%C3%B8nter>

<http://www.nobelantik.dk/Lodighed2.htm>

Næste

Gøngemarked

afholdes den 20.-22. august 2022

= lørdag-søndag i uge 33

Gøngemarkedet afholdes ved Lundby, hvor Gøngenhøvdingen Svend Poulsen boede en del år efter at have tjent sit land under 3 konger. Han menes at være begravet på kirkegården i Gl. Lundby.

Det første Gøngemarked afholdtes i 2008 ved Medborgerhuset nær Lundby station. Succesen var stor, og siden 2009 er det afholdt i **Lundby Parken** på Lundbyvej lidt vest for byen (se kortet nedenfor). GPS-koordinater N55°06'30 / Ø11°51'37

Markedet arrangeres af "*Foreningen Gøngemarked Lundby*", en overbygning til de hidtidige arrangører "*Foreningen Svend Gønge*", "*Borgerforeningen Lundby*", "*Medborgerhuset Lundby*" og "*Støtteforeningen for Medborgerhuset Lundby*".

Gøngemarkedet afholdes **lørdag-søndag i uge 33 kl. 10-17**. Begge dage begynder normalt med et optog fra biblioteket gennem byen med musik i spidsen, efterfulgt af mange gønger i dragt.

Foreningen Gøngemarked Lundby

(FGL)

Siden 2015 arrangeres Gøngemarkedet af "*Foreningen Gøngemarked Lundby*", en overbygning til de 3 hidtidige arrangører "*Foreningen Svend Gønge*" (FSG), "*Borgerforeningen Lundby*" (BFL) og "*Medborgerhuset Lundby*" (MBL).

FGLs bestyrelse består af:

Formand Jens Hallqvist, tlf. 4074 1870,

[mail](#)

hvor man meget gerne må fremkomme med ideer.

Næstformand Ingegerd Riis

Kasserer Steen Nielsen

Gøngemarkedets **Koordinationsgruppe** består pr. 23.10.2019 af følgende personer:

Steen Nielsen (markedskoordinator)

Jens Hallqvist (FSG)

John Gravesen (FSG)

Nils Glud (BFL)

Ingegerd Riis (BFL)

Peter Mackeprang (MBL og MBLs Venner)

Jytte Høj Hammer (MBLs Venner)

Mogens Baagø (ressourceperson)

Jacqueline Dønvig Jensen (ressourceperson)

Som vi alle ved, ***ingen frivillige - intet Gøngemarked!***

Der er nu rigtig god tid til at gennemtænke, hvorvidt man kan og har lyst til at medvirke. Der er brug for gode ideer til autentiske boder og værksteder, mennesker i tidstypiske dragter, optræden i folkelige former m.m.

Alt dette er ikke let, det kommer ikke af sig selv, men ved fælles indsats lykkes vi!

